

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. spalio 23 d. Nr. 21RE-
(AG-820/04-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Morkvėnienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjas) skunde prašo panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) 2025 m. rugsėjo 17 d. raštą Nr. AD5-19481 „Dėl pranešimo persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“ (toliau – 2025 m. rugsėjo 17 d. raštas); panaikinti Departamento 2025 m. rugsėjo 26 d. raštą Nr. AD5-20258 „Dėl prašymo išnagrinėjimo“ (toliau – 2025 m. rugsėjo 26 d. raštas); įpareigoti Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą dėl neteisėto medžio pašalinimo adresu Architektų g. 110, Vilniuje (toliau – Objektas).

Paaikina, kad 2025 m. rugsėjo 17 d. pateikė skundą Departamentui dėl galimai neteisėto medžio pašalinimo Objekte (toliau – 2025 m. rugsėjo 17 d. skundas). Reaguodamas į 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą, Departamentas 2025 m. rugsėjo 17 d. rašte nurodė, kad skundas persiunčiamas nagrinėti Vilniaus miesto savivaldybės administracijai (toliau – Administracija). Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 18 d. pakartotinai pateikė skundą Departamentui (toliau – 2025 m. rugsėjo 18 d. skundas), kuris 2025 m. rugsėjo 26 d. rašte nurodė, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 3 dalies nuostatomis, priima sprendimą pakartotinai skundo dėl to paties klausimo nenagrinėti. Departamentas savo atsakymuose iš esmės konstatavo, kad už želdynų ir želdinių apsaugą atsakinga Administracija, todėl neturi kompetencijos tirti tokio pobūdžio atvejų.

Pareiškėjo nuomone, Departamentas nepateikė motyvuotos pozicijos, kodėl jis neinicijavo ar neįvertino 2025 m. rugsėjo 17 d. skundo turinio pagal savo kompetenciją, taip pat neatsižvelgė į jame nurodytų teisės aktų, t. y. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo ar Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad Departamentui pagal įstatymus pavesta vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, 2025 m. rugsėjo 17 d. skunde išdėstytos aplinkybės aiškiai įtvirtinta bent preliminarus tyrimo inicijavimo, o ne vien formalaus dokumentų persiuntimo kitai institucijai.

Pažymi, jog 2025 m. rugsėjo 17 d. raštas ir 2025 m. rugsėjo 26 d. raštas yra nemotyvuoti, juose nėra atsakyta į esminius 2025 m. rugsėjo 17 d. skunde ir 2025 m. rugsėjo 18 d. skunde iškeltus klausimus, pavyzdžiui, ar buvo išduotas leidimas kirsti medį, kas atliko veiksmus, ar planuojama kompensacija ar medžio atsodinimas ir pan. Nepateikta jokios analizės, kodėl Departamentas atsisako imtis veiksmų šiuo konkrečiu atveju.

Pasak pareiškėjo, tokie veiksmai pažeidžia VAI 3 straipsnyje įtvirtintus principus, t. y. atsakomybės principą, nes Departamentas vengė atlikti bent minimalų patikrinimą, išsamumo

principą, nes administraciniuose aktuose nepateikė išsamaus ir teisės aktų nuostatas atitinkančio atsakymo, objektyvumo principą, nes 2025 m. rugsėjo 17 d. skundas buvo persiustas institucijai, galimai susijusiai su ginču, todėl kyla pagrįstų abejonių dėl jos nešališkumo bei vieno langelio principą, nes Departamentas turėjo pats surinkti informaciją ir nagrinėti 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą, neužkirsdamas pareiškėjui kelio pasinaudoti savo teisėmis, nukreipdamas jį į kitas institucijas.

Atsakovas Departamentas atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad 2025 m. rugsėjo 17 d. gavus pareiškėjo skundą Departamento Vilniaus valdybos Vilniaus aplinkos apsaugos skyriaus pareigūnas paskambino Administracijos darbuotojui, atsakingam už želdinių priežiūrą ir pasiteiravo dėl 2025 m. rugsėjo 17 d. skunde minimo atvejo. Administracijos darbuotojas žodžiu paaiškino, kad šis atvejis yra žinomas, yra žinoma kokios rūšies medis augo prie Objekto ir kokia buvo šio medžio būklė. Taip pat paaiškino, kad socialiniuose tinkluose buvo vykdoma vietos gyventojų apklausa dėl techninių sprendimų, įrengiant transporto priemonių stovėjimo aikštelę. Taigi, šios aplinkybės patvirtina, jog už minėtą sritį yra atsakinga būtent Administracija. Departamento 2025 m. rugsėjo 17 d. raštu pareiškėjui išsamiai ir motyvuotai buvo išaiškinta, kodėl jo skundas persiunčiamas Administracijai, nurodyti teisės aktai, kurių pagrindu buvo priimtas toks sprendimas bei pateikti šių teisės aktų tekstai.

Departamentas 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu pareiškėjui vėl išsamiai ir motyvuotai atsakė, kad teritorija ties Objektu yra savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdoma valstybinė žemė, o už želdynų ir želdinių apsaugą atsako želdynų bei želdinių savininkai ar valdytojai, pareiškėjui nurodyti teisės aktai. Taip pat pareiškėjui motyvuotai atsakyta, kodėl jo 2025 m. rugsėjo 18 d. skundas pakartotinai dėl to paties klausimo nebus nagrinėjamas.

Mano, kad pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundas buvo pagrįstai persiustas kompetentingai institucijai, o pakartotinas 2025 m. rugsėjo 18 d. skundas dėl to paties klausimo pagrįstai nenagrinėtas.

Atsakovo nuomone, skundžiami atsakymai (2025 m. rugsėjo 17 d. raštas, 2025 m. rugsėjo 26 d. raštas) pareiškėjui nenustato jokių teisių ar pareigų bei jokių teisinių pasekmių nesukelia.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Departamento 2025 m. rugsėjo 17 d. rašto ir 2025 m. rugsėjo 26 d. rašto teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas su 2025 m. rugsėjo 17 d. skundu kreipėsi į Departamentą ir prašė ištirti galimai neteisėtą medžio (ar medžių) pašalinimo atvejį, įvykusį Objekte. Pasak pareiškėjo, jo minimoje vietoje buvo pašalintas medis, kuris neturėjo būti kertamas. Taigi, tokie veiksmai buvo atlikti pažeidžiant teisės aktus, reglamentuojančius želdynų apsaugą, šalinimą ir atsodinimą. Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 17 d. skunde prašė ištirti aplinkybes, kuriomis medis buvo pašalintas; nustatyti, ar buvo išduotas teisėtas leidimas kirsti šį medį; įvardinti atsakingus asmenis ar institucijas, priėmusius sprendimą ir vykdžiusius darbą; nurodyti, ar planuojama taikyti atsakomybę už neteisėtą veiklą; informuoti, ar yra planuojamas žalos aplinkai atstatymas – medžio atsodinimas ar kita kompensacinė priemonė. Taip pat atkreipė dėmesį, kad Administracija vietoje to, kad atlygintų (kompensuotų) žalą, kuri sukelta aplinkai, toliau vykdė projekto pakeitimus, nesistengdama atkurti ar neutralizuoti žalos poveikio.

Departamentas 2025 m. rugsėjo 17 d. raštu informavo pareiškėją, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą savivaldybė atsako už kraštovaizdžio, nekilnojamojo kultūros vertybių, saugomų teritorijų bei želdynų ir želdinių tvarkymą, apsaugą, priežiūrą, būklės stebėseną ir inventorizavimą. Pagal Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą savivaldybės želdynų teritorijos apima žemės plotus, esančius savivaldybės valdomoje arba nuosavybės teisę turinčioje valstybinėje žemėje miestuose ir kitose teritorijose. Pažymėjo, jog administracinė atsakomybė už taisyklių pažeidimus numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK), o administracinių nusižengimų tyrimą atlieka savivaldybių administracijų pareigūnai, o ne Departamentas. Taigi, vadovaujantis VAI 11 straipsnio 4 dalies nuostatomis, Departamentas 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą persiuntė nagrinėti Administracijai pagal kompetenciją.

Pareiškėjas su 2025 m. rugsėjo 18 d. skundu kreipėsi į Departamentą ir nurodė, jog Departamentas gavęs jo pirminį kreipimąsi persiuntė jį Administracijai, nors ši institucija pagal

įstatymus nėra kompetentinga tirti administracinius nusižengimus aplinkos apsaugos srityje. Šiuo atveju, toks 2025 m. rugsėjo 17 d. skundo persiuntimas pažeidžia VAI 14 straipsnio 8 dalį ir Departamentas privalo pats atlikti tyrimą. Atkreipė dėmesį, kad Administracija užuot sprendusi dėl galimos žalos kompensavimo, toliau vykdė projekto keitimus, taip galimai ignoruodama padarytos žalos aplinkai atkūrimą. Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 18 d. skunde prašė atlikti tyrimą dėl galimai neteisėto medžio pašalinimo; panaikinti ankstesnį 2025 m. rugsėjo 17 d. raštą; užtikrinti, kad būtų pritaikyta atsakomybė už nustatytus pažeidimus pagal ANK nuostatas; informuoti pareiškėją apie tyrimo rezultatus ir priimtus sprendimus.

Departamento 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu informavo pareiškėją, kad jo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundas buvo persiųstas nagrinėti Administracijai. Nurodė, jog pagal valstybės įmonės Registrų centro duomenis, minima teritorija yra savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdoma valstybinė žemė. Želdiniai šioje teritorijoje prižiūrimi, tvarkomi ir vertinami vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis. Taip pat pažymėjo, jog Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai šiuo atveju neturi įgaliojimų pradėti administracinio nusižengimo tyrimą. Taigi, vadovaujantis VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatomis, Departamentas 2025 m. rugsėjo 18 d. skundo dėl to paties klausimo nusprendė nenagrinėti.

Pareiškėjas su Departamento 2025 m. rugsėjo 17 d. raštu ir 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu nesutinka, prašo juos panaikinti. Pareiškėjo teigimu, administraciniai aktai neatitinka VAI numatyto reikalavimo pagrįsti sprendimus teisės aktų normomis ir objektyviais duomenimis. Šiuo atveju Departamentas, kaip institucija atsakinga už aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę turėjo savarankiškai įvertinti pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundo turinį savo kompetencijos ribose ir imtis atitinkamų veiksmų, o ne apsiriboti formaliu persiuntimu kitai institucijai (Administracijai).

Sprendžiant klausimą dėl Departamento 2025 m. rugsėjo 17 d. rašto ir 2025 m. rugsėjo 26 d. rašto teisėtumo, pažymėtina, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos, kurios nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

Ginčui aktualios VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punkto bei VAI 11 straipsnio 4 dalies nuostatos ir atsakovo veiksmai.

Bylos duomenys patvirtina, kad pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 17 d. su skundu kreipėsi į Departamentą, prašydamas iširti galimai neteisėtą medžio pašalinimą Objekte. Jo teigimu, medis buvo pašalintas pažeidžiant želdynų apsaugą reglamentuojančius teisės aktus. Pareiškėjas taip pat prašė nustatyti atsakingus asmenis, informuoti apie taikytinas atsakomybės priemones bei žalos aplinkai atkūrimą. Departamentas 2025 m. rugsėjo 17 d. raštu atsakė, kad pagal teisės aktus už želdynų tvarkymą ir pažeidimų tyrimą atsako savivaldybė, o ne Departamentas. Todėl 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą persiuntė nagrinėti Administracijai pagal kompetenciją. Kitą dieną, t. y. 2025 m. rugsėjo 18 d., pareiškėjas su skundu vėl kreipėsi į Departamentą, prašydamas iširti galimai neteisėtą medžio pašalinimą Objekte, tačiau Departamentas 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu, vadovaujantis VAI 11 straipsnio 3 dalies nuostatomis, pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 18 d. skundo dėl to paties klausimo nusprendė nenagrinėti.

Taigi, byloje vertinamas Departamento 2025 m. rugsėjo 18 d. rašto ir 2025 m. rugsėjo 26 d. rašto turinys VAI taikymo kontekste.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad Departamentas nepateikė motyvuoto paaiškinimo, kodėl nenagrinėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundo turinio savo kompetencijos ribose. Pasak pareiškėjo, Departamentas yra atsakingas už aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, todėl vien formalaus skundo persiuntimo Administracijai nepakanka.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnyje nurodyta, kad aplinkos apsaugos valdymą savivaldybių teritorijose įstatymų nustatyta tvarka vykdo vietos savivaldos atitinkamos institucijos, kurios atsako už šio įstatymo joms priskirtų funkcijų vykdymą.

Savivaldybių institucijos, saugodamos aplinką, užtikrindamos vietos gyventojų teisę į švarią aplinką, gerindamos aplinkos kokybę savivaldybės teritorijoje ir organizuodamos aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą: organizuoja ir (ar) vykdo savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, būklės stebėseną, naujų želdynų kūrimą ir želdinių veisimą, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimą ir apskaitą, dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingus, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingus medžius ir krūmus skelbia saugotinais želdiniais (7 punktas).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punkte nustatyta, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje nurodyta, jog savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijos yra želdiniais ar želdynais užimti žemės plotai, esantys savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdomoje valstybinėje žemėje ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, taip pat Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos valdomoje valstybinėje žemėje miestuose, miesteliuose ir kurortuose.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybių vykdomosios institucijos: organizuoja ir (ar) vykdo savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, būklės stebėseną, želdynų kūrimą ir želdinių veisimą (3 punktas); atlieka želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo, želdinių veisimo, želdynų ir želdinių inventorizavimo darbų priežiūrą (6 punktas); išduoda leidimus ir priima sprendimus kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (10 punktas).

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai vykdomi vadovaujantis šiuo įstatymu, želdynų projektais, kai tokius projektus privaloma parengti, vadovaujantis šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, aplinkos ministro tvirtinamomis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis. Želdynų statiniai ir įrenginiai prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis statinių projektais ir (ar) tokių objektų priežiūrą ir tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais. To paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog viešieji atskirieji želdynai tvarkomi ir prižiūrimi pagal želdynų projektus, išskyrus šiuos želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus: kasmetinį medžių ir krūmų genėjimą, nudžiūvusių, pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui keliančių, invazinių medžių ir krūmų kirtimą, medžių ir krūmų atžalų pašalinimą, tręšimą, želdynų statinių ir įrenginių tvarkymą ir kitus želdynų ir želdinių priežiūros darbus, skirtus gerai fizinei ir estetinei želdyno būklei palaikyti.

Želdynų ir želdinių tvarkymas Vilniaus mieste yra vykdomas, be kita ko, vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. 1-446 patvirtintomis Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis (toliau – Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės), kurios parengtos atsižvelgiant į Želdynų įstatymo, šio įstatymo įgyvendinančių teisės aktų ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatas. Šių taisyklių 1 punkte nurodyta, jog šios taisyklės reglamentuoja Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje ne miško žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugą, tvarkymą, priežiūrą, fizinių ir juridinių asmenų teises ir pareigas tvarkant ir prižiūrint želdynus ir želdinius.

Taigi, aukščiau nurodytas teisinis reglamentavimas patvirtina, jog savivaldybė kaip viešojo administravimo subjektas privalo užtikrinti savo teritorijoje esančių želdynų ir želdinių apsaugą, tinkamą priežiūrą ir tvarkymą, vykdyti jų būklės stebėseną bei inventorizaciją. Tai reiškia, kad savivaldybė turi imtis visų reikalingų priemonių, jog jos teritorijoje esantys želdiniai, įskaitant medžius ir krūmus, nekeltų pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui.

LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad savivaldybės turi pareigą vykdyti želdynų ir želdinių stebėseną, be kita ko, siekiant nustatyti konkretaus medžio fiziologinę būklę (gyvybinę funkciją). Nors kiekvieno medžio realus patikrinimas sudėtingas procesas, bet įstatymų leidėjas yra įtvirtinęs pareigą dėl želdinių fiziologinės būklės ir tokia pareiga turi būti vykdoma (žr., pvz., LVAT 2012 m.

birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A622-1673/2012; 2015 m. balandžio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-362-438/2015).

Komisija pažymi, jog aukščiau nurodyti teisės aktai aiškiai apibrėžia, kad želdynų ir želdinių, įskaitant jų apsaugos, priežiūros, tvarkymo, stebėsenos bei inventorizacijos klausimai yra priskirti savivaldybių kompetencijai. Teisės aktai nenumato, kad Departamentas turėtų teisę ar pareigą tirti želdinių tvarkymo, jų šalinimo ar būklės klausimus savivaldybių teritorijose. Nei Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, nei Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, nei Departamento nuostatuose, patvirtintuose aplinkos ministro 2018 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-277, nėra nustatyta, kad Departamentas būtų atsakingas už želdynų šalinimo ar būklės klausimus savivaldybių teritorijose. Šiuo atveju, pareiškėjas savo skunde nenurodė konkrečių teisės aktų, kurie suteiktų tokias funkcijas Departamentui. Pareiškėjo skundas perduotas pagal kompetenciją Administracijai nagrinėti operatyviai (kitą dieną), laikantis VAI 11 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino. Atsakovas neturėjo iš esmės nagrinėti pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių. Ginčo kontekste raštas laikytinas iš esmės tinkamu, realizuojant skundo persiuntimo procedūrą.

Dėl pareiškėjo reikalavimo informuoti apie galimą žalą aplinkai atlyginimą ar kompensacines priemones, Komisija pažymi, jog pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 32 ir 34 straipsnių nuostatas, žalą aplinkai padarymo faktas ir mastas nustatomas atlikus atitinkamus vertinimus ir (ar) skaičiavimus. Tokie skaičiavimai atliekami tik tuo atveju, jei yra pagrįstų duomenų apie žalą. Kaip matyti Departamentas atsiliepime nurodė, jog gavus pareiškėjo skundą 2025 m. rugsėjo 17 d., atsakovo pareigūnas susisiekė su Administracijos darbuotoju, atsakingu už želdinių priežiūrą. Savivaldybės atstovas žodžiu patvirtino, kad šis atvejis yra žinomas, medžio rūšis ir būklė prie Objekto yra žinomos, o socialiniuose tinkluose buvo vykdyta gyventojų apklausa dėl techninių sprendimų, susijusių su transporto priemonių stovėjimo aikštelės įrengimu. Atsižvelgiant į tai, Departamentui neturint duomenų leidžiančių konstatuoti, kad žala aplinkai buvo padaryta, nebuvo pagrindo informuoti pareiškėją apie žalą atlyginimą ar kompensacines priemones.

Dėl pareiškėjo reikalavimo informuoti apie atsakomybės taikymą už neteisėtą veiklą, Komisija pažymi, kad Departamentas pagrįstai 2025 m. rugsėjo 18 d. rašte nurodė, jog pagal Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 29 punktą, atsakomybė už želdynų ir želdinių apsaugą tenka jų savininkams arba valdytojams. Tų pačių Taisyklių 94 punktą nustato, kad šių taisyklių laikymosi kontrolę vykdo savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnai. Taigi, tokiu atveju, jei būtų nustatyta, kad konkretūs veiksmai susiję su medžio kirtimu buvo atlikti neteisėtai, šis klausimas būtų nagrinėjamas Administracijos.

Pagal viešojoje teisėje veikianči teisėtumo principą viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik pagal įstatymo jiems suteiktus įgaliojimus (*intra vires*), o veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu (žr., pvz., LVAT 2017 m. lapkričio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-154-438/2017). Viešojo administravimo subjektai turi tik tas galias, kurios jiems konkrečiai suteiktos, plečiamas kompetencijos aiškinimas negalimas (žr., pvz., LVAT 2016 m. kovo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-506-525/2016).

Taigi, esant nurodytoms aplinkybėms, Departamentas neturi teisės aktais nustatytos pareigos tirti pareiškėjo nurodytų aplinkybių dėl konkretaus medžio (ar medžių) pašalinimo savivaldybės teritorijoje. Kadangi šios funkcijos vykdymas yra priskirtas savivaldybei, Departamento 2025 m. rugsėjo 18 d. raštas, kuriuo pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundas persiustas Administracijai, laikytinas teisėtu ir pagrįstu.

Pareiškėjas skundžia ir Departamento 2025 m. rugsėjo 26 d. raštą.

VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktą numato, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatyta specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Sprendžiant dėl asmens pateiktų prašymų / skundų pagrįstumo, turi būti kreipiamas dėmesys ne tik į tai, kokius prašymus asmuo suformulavo viešojo administravimo subjektui savo

prašymuose/skunduose, o analizuojamas visas prašymo turinys, ypač atkreipiant dėmesį į tai, ar viešojo administravimo subjektui pateiktame naujame prašyme / skunde tuo pačiu klausimu yra nurodyta naujų faktinių duomenų, kurios nebuvo nurodytos ankstesniame prašyme / skunde (žr., pvz., LVAT 2012 m. liepos 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-392/2012).

Komisija, įvertinusi faktines aplinkybes, teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, daro išvadą, kad Departamentas 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu pagrįstai atsisakė nagrinėti pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 18 d. skundą. Šiuo atveju pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 18 d. skundu iš esmės siekė to paties rezultato, t. y. kad Departamentas ištirtų aplinkybės susijusias su medžio (medžių) pašalinimu savivaldybės teritorijoje. Nors 2025 m. rugsėjo 18 d. skunde buvo suformuluota daugiau reikalavimų, tačiau jame nebuvo nurodyta jokių naujų faktinių duomenų ar aplinkybių, kurios nebuvo žinomos anksčiau. Todėl Departamentas pagrįstai laikė, kad tai buvo pakartotinis kreipimasis dėl tų pačių klausimų. Pareiškėjas skunde Komisijai taip pat nedetalizavo, kokios konkrečios aplinkybės iš esmės laikytinos naujomis. Šiuo atveju esminė aplinkybė yra kreipimosi turinio esmė.

Įvertinusi tai, kas anksčiau išdėstyta, Komisija prieina prie išvados kad Departamentas, atsakydamas į pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą ir 2025 m. rugsėjo 18 d. skundą, nepažeidė ginčo santykius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, pateikė pareiškėjui aiškius pagal savo kompetenciją ir turimus duomenis atsakymus, t. y. 2025 m. rugsėjo 18 d. raštu pagal kompetenciją pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą perdavė nagrinėti Administracijai, o 2025 m. rugsėjo 26 d. raštu atsisakė nagrinėti pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 18 d. skundą kaip pakartotinį. Tai, jog pareiškėjo tiesiog netenkina skundžiamų raštų turinys, nereiškia, kad atsakovas neveikė taip, kaip pagal teisės aktų nustatytą tvarką turėjo veikti. Komisijos vertinimu, pareiškėjo reikalavimas panaikinti Departamento 2025 m. rugsėjo 18 d. raštą ir 2025 m. rugsėjo 26 d. raštą bei įpareigoti Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 17 d. skundą, atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė